

Wolfseindes en Lindebomen

Ecologisch bouwen is weer helemaal in. Jarelang dachten we nergens over na, vloerverwarming bij de buitendeur en airconditioning zonder zonwering: tuurlijk. Nu we zien dat onze grondstoffen niet oneindig zijn en de energieprijzen stijgen, denken we opeens weer aan de bouwstijl van onze voorouders. Waarom hadden zij ook alweer schuine daken en lindebomen?

De mens bouwt al duizenden jaren en heeft afhankelijk van locatie, klimaat en aanwezige materialen telkens passende oplossingen gevonden voor invloeden waaraan een gebouw blootgesteld zal worden. Kijk je bijvoorbeeld naar een boerderij in de polder dan is goed te zien hoe vormgeving en energiezuinigheid elkaar beïnvloed hebben. De boerderijen werden vaak met hun korte zijde richting het westen gebouwd. Want dan had je het minste last van de harde polderwind. Door het dakvlak op de kopse kanten af te schuinen, ontstonden aansluitingen die een betere waterdichting en levensduur van het dak garandeerden. Daarnaast gaven deze zogenaamde wolfseindes het dak een aërodynamische vorm waardoor het gebouw langer meeging en minder tochtte. Ook ontstond daardoor op de kopse kanten een windvrije luwte waar het vee kon schuilen.

Voor de zuidgevel van het gebouw plantte men een Linde die de zomerzon weerde en in de winter de zon juist goed tot in de woning doorliet. Deze slimme, goedkope en effectieve maatregelen gaven het gebouw zijn unieke vorm (het wolfsdak) in een unieke omgeving (de Hollandse polder).

Industriële revolutie

Met de komst van de industriële revolutie, ging een hoop van deze kennis verloren.

Het maakte met de uitvinding van de airco niet meer uit of je in de tropen of de poolcirkel bouwde. Nu materialen weer schaars worden, energieprijzen stijgen en de kwaliteit van het binnenklimaat van gebouwen vaak te wensen overlaat, is het zinnig om naar oude bouwtradities te kijken. Dit is geen pleidooi voor een stap

terug in de tijd, maar wel voor een fundamenteel begrip van bouwtradities die vormgeving kunnen inspireren. Gecombineerd met moderne technologie ontstaat een hedendaagse architectuur die zowel duurzaam als bestendig is. In de woorden van Bertold Brecht:

‘Het is misschien geen goed idee om oude en nieuwe wijnen te mengen, maar oude en nieuwe wijsheid gaan opmerkelijk goed samen.’

Twee woningen van het Rotterdams architectenbureau Origins. De woningen in Nieuwveen (r) en in Hellevoetsluis (l) zijn niet op het gasnet aangesloten. Ze hergebruiken regenwater en grijswater en zijn enorm energiezuinig. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan het binnenklimaat, comfort, duurzaam materiaal gebruik en afvalstromen tijdens de bouw. En het goede nieuws is dat de bouw van dit alles niet eens zoveel duurder is dan de bouw van een reguliere woning. <<

Het lijkt tegenwoordig zinnig om weer naar oude bouwtradities te kijken

